

अलिबाग, जिल्हा रायगड या पर्यटन स्थळास 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस-२०२०/०७/प्र.क्र.४००/ पर्यटन,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : १८ फेब्रुवारी, २०२१.

संदर्भ :-

- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१०/ ८/ प्र.क्र.४६३/ पर्यटन, दि.४/११/२०१०.
- २) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०११/१२/प्र.क्र.८५५/पर्यटन, दि.१६/१/२०१२.
- ३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१६/११/प्र.क्र.८६२/पर्यटन, दि.२५/४/२०१७.
- ४) जिल्हाधिकारी, रायगड यांचे पत्र क्र. नियोजन/ कार्या.५/ पर्यटन/ प्रस्ताव/१७७८/२०२०, दि.१४/१२/२०२०.

प्रस्तावना :

जिल्हातील 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळाची निवड करून प्रस्ताव शासनाला सादर करण्याबाबतचे अधिकार संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये, संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन निर्णयामधील जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीस प्रदान करण्यात आले आहेत. तसेच राज्यातील 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळे घोषित करण्यासाठी निकष व कार्यपद्धती संदर्भ क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आली आहे.

२. महाराष्ट्राच्या स्वराज्य काळात राज्याच्या सागर सीमांचे संरक्षण करण्याचे कार्य अलिबागने मोठ्या शौर्याने पार पाडले आहे. महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनारपट्टीवरील अलिबाग हे विस्तृत समुद्रकिनारा लाभलेले निसर्गरम्य ठिकाण आहे. समुद्रातील शिवकालीन ऐतिहासीक कुलाबा किल्ला, सरखेल कान्होजी राजे आंग्रे यांची समाधी, १५० वर्ष जुनी ब्रिटीश कालीन वेधशाळा, श्रीकनकेश्वर, श्रीसिध्देश्वर, श्रीरामेश्वर, श्रीबालाजी मंदिर, श्री काशी विश्वेश्वराचे मंदिर इत्यादी शिवकालीन पुरातन मंदिरे, ज्यु जमातीचे सिनेगॉग प्रार्थना मंदिर, हिराकोट किल्ला व तलाव, खांदेरी व उंदेरी किल्ले इत्यादी ऐतिहासिक पर्यटनस्थळे लाभलेली असल्यामुळे व अलिबाग हे मुंबई- पुणे शहरांपासुन जवळ असल्यामुळे दिवसेंदिवस अलिबाग शहरात येणाऱ्या पर्यटकांचा ओघ वाढत आहे.

३. अलिबाग पर्यटनस्थळास लाभलेला समुद्र किनारा व समुद्रातील शिवकालीन कुलाबा किल्ला, हिराकोट तलाव, खांदेरी - उंदेरी किल्ले, सरखेल कान्होजी राजे आंग्रे यांची समाधी, श्रीकनकेश्वर, श्रीसिध्देश्वर, श्रीरामेश्वर तसेच विस्तृत समुद्र किनारे, श्री बालाजी मंदिरे व देवस्थाने ही सुमारे ३५० वर्ष जुनी असल्याची माहिती मिळते. तर ब्रिटीशकालीन वेधशाळा सुमारे १५० वर्ष जुनी आहे. अनेक शिवकालीन तसेच पुरातन मंदिरे अलिबाग शहर व पंचक्रोशीत आजही सुस्थितीत पहावयास मिळतात.

४. जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी संदर्भ क्रमांक ४ येथील दि.१४/१२/२०२० च्या पत्रान्वये “अलिबाग, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याची शिफारस केली आहे. त्यानुसार “अलिबाग, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

“अलिबाग, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास दरवर्षी अंदाजे ८ ते १० लक्ष पर्यटक भेट देतात. सदर पर्यटनस्थळाचे राज्यस्तरीय महत्व, या पर्यटन स्थळास भेट देणाऱ्या पर्यटकांची संख्या, ऐतिहासिक व भौगोलिक महत्व इत्यादी बाबी विचारात घेता, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस-२०१६/११/प्र.क्र.८६२/पर्यटन, दि.२५/४/२०१७ अन्वये राज्यातील ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळे घोषित करण्यासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या निकष व कार्यपद्धती नुसार “अलिबाग, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळ म्हणून घोषित करण्यास शासन याव्दारे मान्यता देत आहे.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२१८१६५८५८२०२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(र. ज. कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव	१५) संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.	१६) जिल्हाधिकारी, रायगड.
३) सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.	१७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, रायगड
४) सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.	१८) अतिरिक्त जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा पर्यटन समन्वय अधिकारी, रायगड.
५) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई	१९) नियोजन विभाग, मंत्रलाय, मुंबई.
६) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद	२०) वित्त विभाग, मंत्रलाय, मुंबई.
७) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा	२१) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिद्धीसाठी)
८) सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद	२२) जिल्हा नियोजन अधिकारी, रायगड.
९) सर्व मा. विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा	२३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाची सर्व कार्यासने
१०) मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव	२४) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
	२५) निवड नस्ती, पर्यटन

<p>११) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव १२) प्रधान सचिव (पर्यटन) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई. १३) विभागीय आयुक्त, कोकण. १४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.</p>	
--	--
